

Munzur Vadisi Milli Parkı'nda Doğal ve Kültürel Çevrenin Geliştirilmesi ve Korunması Üzerine Yöre Halkının Farkındalığı

Awareness of the people of region on the development and protection of natural and cultural environment in the Munzur Valley National Park

Cemali Sarı^{1*}, Yağmur Bidav¹

¹Akdeniz Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü, Antalya

Özet

Bu çalışmada; Türkiye'deki milli parklardan biri olan Munzur Vadisi Milli Parkı'nın (MVMP) bulunduğu Tunceli ilinde yöre halkının milli parka yönelik tutumu ile milli parkın gelişimine yönelik farkındalığını belirlemek, milli parkın yöre halkı için önemini ortaya çıkarmak, aynı zamanda yörenin taleplerini tespit etmek amaçlanmıştır. MVMP ile ilgili birçok çalışma yapılmış olsa da çalışmalara yöre halkı dahil edilmemiştir. Korunan alanların yönetimi için alanın fiziksel özellikleri ile birlikte kültürel özellikleri de ele alınmalıdır. Aynı zamanda korunan alanların yönetimini kullanıcılar, korumacılar, yöneticiler ve yöre halkının kendisi birleşerek gerçekleştirmelidir. Bu çalışmada yöneticiler, korumacılar dışında kullanıcılar ve yöre halkının bakış açısı ele alınmıştır. Çalışma, MVMP'nin doğal ve kültürel çevrenin geliştirilmesi ve korunması için yöre halkının farkındalığını, bu alana verdiği önemi ve bu alan için taleplerini ortaya koyması yönüyle önemlidir. Çalışmada anket uygulaması ve literatür taranmasına dayanan bir yöntem kullanılmıştır. Araştırmacılar tarafından geliştirilen anket, Tunceli il merkezinde rastsal olarak seçilen 452 kişi ile yüz yüze görüşülerek uygulanmıştır. Anket, sosyo-demografik özellikler, Munzur Vadisi Milli Parkı'nın rekreasyonel kullanımı, Parkın temel sorunları ve çözümleri üzerine ilişkin halkın algısına yönelik sorular olmak üzere 3 ana başlıkta toplanmış 32 sorudan oluşmaktadır. Bu anketler SPSS programında girilmiş ve analiz edilmiştir. Elde edilen bulgulardan çıkan sonuçlar karşılıklı ilişkilendirilmiş ve milli parkın SWOT analizi ortaya çıkarılmıştır. Görüş ve önerilere yer verilmiştir. SWOT analizi, milli parkın geliştirilmesi ve korunması için yerel halkın farkındalığını da ele alarak, milli parkın zayıf yönlerini ve güçlü yönlerini ortaya çıkarmaktadır. Yöre halkı, MVMP'ni yeterince iyi tanımaktadır. Bunun nedeni milli parkın şehir merkezine yakın olmasıdır. MVMP çevresinde yaşayan yerel halk için oldukça önemlidir. Bu önem gerek kültürel gerekse ekonomik nedenlerden kaynaklanmaktadır. MVMP'nin yeniden yapılandırılması için yerel halkın desteği alınabilecek ve korunması için de halk elinden geleni yapacak farkındalığa sahiptir. Yöre halkının milli parkın yapılandırılması için bulunduğu talepler, çoğunlukla kendi rekreasyonel kullanımları ile ilgilidir. Katılımcıların talebi, rekreasyonel faaliyetlerin milli parka zarar vermeyecek şekilde yapılandırılmasıdır.

Anahtar Kelimeler: Munzur Vadisi Milli Park, Doğal ve Kültürel Çevre, Korunma Alanları, Yerel Halkın Farkındalığı, Tunceli

Abstract

In this study, we aim to investigate the attitudes of the local people towards the national park and their awareness towards the development of the national park, to reveal the importance of the park for the people living in the region, and at the same time, to determine the demands of the region in Tunceli, MVMP.

* İletişim yazarı C. Sarı, e-posta: cemsari@yahoo.com

Although lots of studies have been conducted on MVMP, the local people weren't included in those studies. The cultural qualities along with the physical features of the area should be considered in managing these protected areas. The protected areas must be managed together with users, protectors, directors and the local people living in the region. In this study, apart from directors and protectors, the viewpoints of the users and the local people were considered from all points of view. The study is important in terms of revealing the local people's awareness of the development and protection of the natural and cultural environment of MVMP, and also revealing the importance they give to this area and their demands from it. Survey Application and literature review were employed in the study. The Survey, developed by the researchers, was applied face to face to 452 randomly chosen people in the city center of Tunceli. The survey, which have three main sections, consists of 32 questions on people's perception of the socio demographic qualities, the MVMP's recreational usage and the main problems of the park and solutions to those problems. The data were analyzed in SPSS program. The results were associated and SWOT analysis of the MVMP was conducted. Opinions and suggestions were also integrated into it. SWOT analysis, which considered the awareness of the native people for the development and protection of the national park, has revealed the weaknesses and strengths of the natural park. Local people are knowledgeable enough about the national park because the MVMP is close to the city centre. MVMP is so important for the local people, living in the vicinity. This importance grows out of both cultural and economical reasons. The people's support can be received for the MVMP's recreation and they have adequate awareness to do everything in their power for protection of MVMP. The people's demands is mostly about its recreational usage. Participants' demands underscore the fact that recreational activities must be structured without harming MVMP.

Keywords: Munzur Valley National Park, Natural and Cultural Environment, Protected Areas, Awareness of the Native People, Tunceli